

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Joseph[us] aliter ca. lvj.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Historia

dicebant. Unde et quosdam pannos aspe-
ros sagias dicitur.

Uel forte ex quadra-
tura saga dicta sunt.
Uel et militare pal-
lium a gallis inuen-
tuz: quia quadrum
erat sagum dictum est.
Quo dicitur vti reges
francoz cum primuz
coronant Quadratum e-
iungit ad collum, et cas-
ret omni futura.
Quo tamen ex aspero flebat
panno et tra aeris intemperiem: et potuit dis-
ci sagum. Erant autem saga hec, xij, longitudo sagi
vni habebat cubitos, xxx, latitudo quatuor, et
erat, v, sibi mutuo iuncta, ut quasi vnum sagum fa-
cerent, et alia sex quasi in vnum sagum iuncta. Iun-
gebant autem anulis aureis insertis anulis se
venientibus. Vestrum autem singule cortine vel sa-
ga sibi invicem ita copularuntur: an, vij, cortine
sibi consue filio inseparabiliter in vna cortinam
iuncte erant: et alie quinq; similiter, et ad tegan-
dum tabernaculi: he due magne cortine tamen
anulis et anulis iungerentur, non elucet.

De modo tegendi secundum Bedam.

Capitulum LV.

Quomodo vero

ex his tegebatur tabernaculum videtur
mus prius. Secundum Bedam aptende-
bantur decem cortine, sibi copulate per transversum
scilicet tabernaculi, totum operientes tabernaculum,
et descendentes per latera vno cubito distabant
ex omni parte a terra. Et quia simul iuncte, xl,
cubitos implebant, longitudinem taberna-
culi: que erat, xxx, cubitorum tegebant. Et, v,
cubiti dependebant

lutra latus occiden-
tale, alij quinq; tamen de-
scendebant ante ap-
erturam que erat ad ori-
entem. Tamen ne in-
compositae penderent
vtriusque cortine trans-
gredientes duo ma-
gna latera taberna-
culi usque in medium
aperture traherentur
ibi quoque mutuo iunge-
bantur, et similiter in
latere occidentali. Et
ita ex omni parte ta-
bernaculi erat tectum
cortinis, vno tamen cu-
bito circa terram et

Nota quod alie quinq;
cub. de. iij. Non ideo
hoc dicitur: quoniam per totam par-
tem occidentalem simul
et orientalem depen-
derent quinq; cubiti, sed
quod illa pars cortine que
dependebat in lateri-
bus respectu longitu-
dinis tabernaculi erat
tamen quinq; cubitis, sed
respectu latitudinis
erat novem cubitis.
Ideoque contingebat
quod cum iunctis cubi-
tis hinc et inde veni-
entibus etiam in his
duabus partibus occi-

omni parte non ve-
lato. Supponeban-
tur saga similiter per
transversum, sed que
erant, xxx, cubitorum per
latera descendebant usque ad terram, et ita cubiti
cortinis non velatum ipsa velabant. Sed quod ex
transverso, xl. iij. cubitos habebant cum essent
xj, simul iuncta, et vnum quodque erat quatuor cu-
bitorum, longitudinem tabernaculi, xxx, cubitis
tegebatur de, xliiij, que superant, vij, descendebat
ad occidentem, et vij, ad orientem. Partes pro sa-
gorum que superant pendentia iuxta latera duo
magna usque ad terram ex vtraque parte reduceba-
tur ad tegendum introitum orientales. Sed que
vij, cubiti ex vtraque parte veniebant, in spacio
pro introitus decem tamen erant: superiebatur sagum
sago. Uel forte in summitate cuiusque duo cu-
biti retro plicati consuebant instar orarum vesti-
menti, et tunc ex equo venientia saga de lateri-
bus in medio introitus copulabantur in eodem
loco in quo cortine: et similiter in latere occiden-
tali. Propter hanc omnium superiuram vel replicato-
nem sagorum dicitur Beda primo dixisse dominum
moysi, Sextum sagum in fronte tecti duplices, i.
dimidium sagum quod excedit cortinas in introitu
superius vel replicabis. Et post planum ad-
didit, quod superius in sagis, i. vnum sagum quod ani-
plius est ex medietate eius operies posteriora
tabernaculi, i. latere occidentali. Duplicabantur
autem ita ut impetuum ventorum possent sustinere, et
secundum hanc dispositionem tabernaculi ex omni parte
tegebatur sagis usque ad terram: et nihil ex eo vide-
batur, et tentorium quod erat in introitu preciosum:
inutiliter ibi erat, et cum sacerdotes intrabant
tabernaculum, vel necesse erat attollere saga et
cortinas ut subintraret: vel in medio iunge-
bantur vnicuique et anulis ad introitum eorum
dissoluebantur.

Josephus aliter.

Ca. LVI.

Lia est iosephi

dispositio: cuius sentit Origenes
et videtur probabilior. Aut enim, x, cor-
tinas sibi mutuo iunctas: ut dicitur est a fron-
te tabernaculi super introitum excedi per transversum
et tegere totum tabernaculum, et descendere iuxta
latus occidentalis usque ad terram. Introitus quo-
que non tegit aliquid parte cortinarum: cum primum velum habe-
ret. Sicut et de sagis totum dicitur operire tabernaculum
excepto introitu. Sed quod duo cubiti sagorum

Libri Exod.

superfunt cortinis, ex vtraq; pte dt eos repli
cari sub cortina: ne vent^o intras inter saga z
cortinas: totu^o pcuteret opimentu^o, p q etiaz
dictu^o putat. Sextu^o sagu i fronte tecti dupli
ces: sed etia^o fm hec speciosa z piosa plimū
ps extrinseca tabnaculi nō videbat, nec illō
cortinaz qd circa tabernaculum defluebat.
Frustra g tati factay videbant. Quocirca for
te ex oi pte cortine z saga funib; extēdebant
circa tabernaculu^o, z parill^o eretis colligabāt
funes: qz parillos habuisse tabernaculum
infra moyses dt: z in modū tecti dependēs
circūquaq; attollebant: vt z tabernaculum
vidēz videri posset, z circūiri ab ingredien
tibus sub cortinis.

De pellib; suppositis. **Ca. LVII.**

Quocunq; vero

q mō hec duo opimenta disposita
fuissent de reliq; duob; non ē q;
stio Sane tertiu^o erat opimētū d pellib; arie
tū rubricatis: q supiora tm regeret, ad latera
nō descēdebāt, funib; parillis eretis afficis
terre circūligate. Quartū qz opimētū i eūdē
modū erat suppositū d pellib; arietū byacin
thinis, supposita sō erāt hec duo p pētū et
imbriū diffusionē. Vultos itaq; vt ait iose
phus stupor habebat alōge inspiciētes, nā
colore ei^o in nullo putabāt differre a celo.

Quid figurabant p̄dicta,

Caplm. LVIII.

In hac cōpositi

i one tabernaculi p̄z deū z nō ho
minē sic disposuisse, qz vt ait Jo
seph^o Singla hoz ad formā rez facta repe
riet: siq; absq; inuidia vel it hec cōsiderare.
Abditū ei qd soli pōtifici putū erat: figura
bat celū deo z angel attributū Sāctuarūz
sō qd i duplo erat: terrāz mare cūct; gressū
bilia: sic z illa ps cōs sacerdotib; erat Corti
ne celū siderēū, saga aq; q se sup firmamētū
Pelles rubricate celū empyreū in q sunt an
geli, byacintbine celū sup^o: vbi dō sup oia.
Tū i q̄tuor colorib; veloz dt Joseph^o figu
rari q̄tuor elemēta Per byssū terrā, qz d̄ era
ē, z pmo terreūz vtridē colorē hz Per purpu
rā mare, qz ex conchis marinis tingit. Per
byacintbū aerē, qz i co
lore ei silat. Per coe
cū ignē, qz i colore ei

Est ann^o legitimus,
ē ann^o vsualis, est et

assimilat Per mensā
ips vel annū Per pa
nes duodecim mēses
Per coronaz q̄tuor
digitoz annū solare
q̄tuor tempoz. Per
coronā miorē annū
lunare. Per septē lucernas candelab; septē
planetas Per. lxx. e^o
partes decarmonia
planetarū. Forte q
quisq; planetarū hz
decē dignitates l po
testates. Quinq; na
turales, z qnq; accidētales, i qb; armōice, i
pproportionalit se hnt. In cādelabro notat, qā
q sub eis se ad ipos tendūt, i, mo^o naturales
z effect^o ab eis hnt: qd etiaz notat ornat^o ei^o,
cyphā, vasa liquoz, aquā, sperule solē sphe
ricū, illa aerē: qui solus vitat odorib;

De altari holocaustoz. **Ca. LIX.**

Recepit quoq;

p dñs fieri altare de lignis sethim
Altare h dicebat holocaustū vel
holocaustoz l holocaustomatū, z possz dici
sacrificioz, s; a digniori nomē accepit. Erat
aut in lōgitudine z latitudine qnq; cubitoz, s;
qdrū: z altitudine trū, cui tāq; nimis alto ad
horā mīstratōis aliqd apponebat i q statet
minister, qd i plena mīstratōe tollebat. Alta
re em grad^o hie alibi phibet Erat em p̄cauū
instar arce sine opimēto, parietes lignei, sed
operti erāt ere int^o z extra: h; vt nō possent, si
cut nec anticon vel lignuz padisi qdlibet qd
vrendo fit mund^o, area ei^o siue arula erea es
rat tāq; fund^o arce: sup quā fiebat ignis q p
fenestrā q erat i latere orientali iponebat. In
q̄tuor angulis supiorib; erat extra q̄tuor re
curua cornua: in qb; q̄tuor catene anulū is
serabant, de qb; dependēs craticula ei ea in
modū retis facta vsq; ad mediū altaris int^o
descēdebat: sup quā cremāda in odorez dño
ponebant: q ignis p circuloz craticule ascēs
dens de arula p̄sumebat. Circa angulos ve
ro inferiores q̄tuor erāt anulū eret: in qbus
vectes imponebant de lignis sethim operit
ere ad portandū altare. De h tū altari z crati
cula ei^o ambiguitas est: nō solum inter nos
verū etiam inter hebreos: p̄cipue cū hebrai
ca veritas a nra translatōe nil discrepare vi